

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou

Autor: Mgr. Katarína Čavojská, PhD., Mgr. Michal Považan, PhD., Mgr. Ester Tillová, M. A.

Názov národného projektu: *PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK*

Predložené dňa: 15.01.201

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou

Autor: Mgr. Katarína Čavojská, PhD., Mgr. Michal Považan, PhD., Mgr. Ester Tillová, M. A.

Názov národného projektu: *PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK*

ITMS: 314011M298

Operačný program: *OP Efektívna verejná správa*

Pilotný projekt: *Participatívna realizácia koncepcie rozvoja práce s mládežou*

Zdroj financovania: *Európsky sociálny fond*

Autor súhlasí so zaradením obsahu výstupu do znalostnej elektronickej databázy ÚSV ROS

Vyhotovené dňa: 15.01.201

Kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou

Katarína Čavojská, Michal Považan, Ester Tillová

Rada mládeže Slovenska

Štúrova 3, 811 02 Bratislava

2019

Opis Národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík predstavuje praktickú časť projektu. Zastrešuje dvanásť pilotných projektov, ktoré testujú rôzne participačné scenáre a nástroje zapojenia verejnosti do tvorby verejných politík na 4 úrovniach (národná, regionálna, mikroregionálna, lokálna). Zameranie verejných politík predstavuje témy ako sociálna inklúzia, otvorené dáta, udržateľná mobilita, deti a mládež, medziobecná spolupráca, využívanie verejných priestorov, odpadové hospodárstvo, environmentálna výchova a vzdelávanie. Projekty boli do pilotnej schémy vybrané na základe samostatnej výzvy k predkladaniu projektov ÚSV ROS, realizovanej v Novembri 2015. Na základe dvanástich memoránd o spolupráci medzi ÚSV ROS, konkrétnym subjektom verejnej správy (VS) a vybranou mimovládnu organizáciou, ktorá vznik projektu iniciovala, vznikne dvanásť verejných politík, pripravených na zavedenie do praxe.

Pilotná schéma je súčasne cenným zdrojom dát pre analytickú činnosť, ktorá predstavuje druhú časť projektu.

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe predstavuje teoretickú časť projektu, ktorá je zameraná na analytickú, metodickú, legislatívnu činnosť. Na základe analytickej, metodickej a legislatívnej činnosti bude priebežne budovaná verejne elektronicky dostupná znalostná databáza. Výsledkom bude *Analyza stavu a možností participácie v SR*, ako aj návrhy na legislatívne zmeny, zvyšujúce účasť verejnosti v procese prípravy, tvorby, implementácie, monitoringu a revízie verejných politík.

Budovanie kapacít v prostredí VS predstavuje samostatný blok činností. Jeho cieľom je identifikovať príčiny nedostatočnej aplikácie inovatívnych a participatívnych metód v praxi verejnej správy. Bude navrhnutý profil absolventa, architektúra a sylaby špecializovaného vzdelávacieho programu, ako aj metodiky pre nový vzdelávací program s názvom "Participatívna tvorba politík v prostredí verejnej správy". Súčasťou je pilotné testovanie programu vzdelávania na 3 skupinách účastníkov z prostredia VS (štátna správa, regionálna územná samospráva, regionálne združenia miest a obcí, miestna územná samospráva).

Abstrakt

Práca sa zaoberá kritériami kvality a hodnotením týchto kritérií v oblasti práce s mládežou poskytovanou v prostredí mládežníckych organizácií. Cieľom predkladaného textu je popísať a vyhodnotiť aktuálny stav v oblasti hodnotenia kvality práce s mládežou ako aj predstaviť iný spôsob jej hodnotenia a to tak na národnej ako aj lokálnej úrovni. Predkladaný text je rozdelený na tri kapitoly. Prvá kapitola približuje kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou, osobitne s dôrazom ich relevantnosti pre prostredie mládežníckych organizácií pôsobiacich na Slovensku. Druhá kapitola predstavuje návrh nového znenia kritérií pre program PODPORA v rámci programov pre mládež MŠVVaŠ SR. Súčasťou kapitoly je aj návrh na inováciu procesov hodnotenia s cieľom zvýšenia jeho efektivity a transparentnosti. Tretia kapitola je venovaná návrhu kritérií pre podporu mládežníckych organizácií na úrovni miestnej samosprávy.

Kľúčové slová:

systemy hodnotenia kvality, kritériá hodnotenia kvality, kvalita práce s mládežou, hodnotenie kvality práce s mládežou, práca s mládežou, mládežnícke organizácie,

Úvod

Práca s deťmi a mladými ľuďmi so sebou nesie veľkú zodpovednosť voči životom budúcej generácie. Jej hlavným poskytovateľom sú na Slovensku mimovládne organizácie, ktoré sú z časti financované aj z verejných prostriedkov. V tejto súvislosti sa preto otvárajú mnohé otázky o potrebe kvalitného, zmysluplného a efektívneho programu, ktorý bude konečnému užívateľovi prinášať želanú hodnotu.

Cestou ako preukázať kvalitu poskytovaných aktivít je nepochybne aj meranie kvality a dopadu takýchto aktivít na deti a mladých ľudí. V súvislosti s tým sa potom do popredia dostáva otázka, ako merať kvalitu neformálneho prostredia tak, aby informácie boli hodnoverné, spoľahlivé a poskytovali zároveň priestor pre ďalší rozvoj.

V systéme práce s mládežou sledujeme v poslednom období dva silné trendy. Na jednej strane je to aktivita samotných mládežníckych organizácií, ktoré sa snažia o čo najlepšiu podporu rozvoja mladých ľudí v rámci svojej činnosti. Pre tieto účely dlhodobo a systematicky pripravujú dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou pôsobiacich vo svojich organizáciách. V čoraz väčšej miere si zároveň uvedomujú potrebu preukazovania kvality týchto aktivít. Na druhej sledujeme aktivitu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré kladie dôraz na preukazovanie kvality práce mládežníckymi organizáciami, čím podmieňuje aj systém financovania týchto organizácií. Ideálnym stavom by bolo nájsť spoločný prienik v očakávaní oboch týchto strán. To by znamenalo vytvorenie takého systému hodnotenia kritérií kvality práce s mládežou, ktoré na jednej strane dokážu postihnúť šírku a variabilitu mládežníckych organizácií a na druhej strane, prinášajú dostatočne silný dôkaz o kvalite tejto činnosti akceptovateľný a prínosný aj pre verejnú správu. Tvorba takéhoto systému je príležitosťou, ale nepochybne aj výzvou pre aplikáciu participatívnych procesov.

Cieľom predkladaného textu je popísať a vyhodnotiť aktuálny stav v oblasti hodnotenia kvality práce s mládežou ako aj predstaviť iný spôsob jej hodnotenia a to tak na národnej ako aj lokálnej úrovni. Ambíciou je prezentovať taký návrh, ktorý zohľadní oba vyššie spomínané záujmy v prospech konečného užívateľa, ktorým sú deti a mladí ľudia, či už dnešní alebo budúci členovia a účastníci výchovno-vzdelávacích aktivít mládežníckych organizácií.

Predkladaný text pozostáva z troch kapitol. Prvá kapitola približuje kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou, osobitne s dôrazom ich relevantnosti pre prostredie mládežníckych organizácií pôsobiacich na Slovensku. Druhá kapitola predstavuje návrh nového znenia kritérií pre program PODPORA v rámci programov pre mládež MŠVVaŠ SR. Súčasťou kapitoly je aj návrh na inováciu procesov hodnotenia s cieľom zvýšenia jeho efektivity a transparentnosti. Tretia kapitola je venovaná návrhu kritérií pre podporu mládežníckych organizácií na úrovni miestnej samosprávy.

Obsah

Abstrakt.....	6
Kľúčové slová:	6
Úvod.....	7
Obsah	9
1 Kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou	6
1. 1 Vybrané systémy hodnotenia kvality s potenciálom uplatnenia v oblasti práce s mládežou..	7
1. 1. 1 Akreditácia v oblasti práce s mládežou.....	7
1. 1. 2 NÚCEM hodnotenie kvality stredných a základných škôl	7
1. 1. 3 Hodnotenie zamerané na ľudský faktor	8
1. 1. 4 Externé hodnotenie kvality	9
1. 1. 5 Quality Management Systems.....	9
1. 1. 6 Total Quality Management	10
1. 1. 7 Systém ISO 9000.....	11
1. 1. 8 Hodnotenie a výber sudcov	12
1. 1. 9 Hodnotenie kvality práce s deťmi a mládežou v Českej republike	12
1. 2 Meranie kvality práce s mládežou v mládežníckych organizáciách (prípadová štúdia)	14
1. 2. 1 Metodológia a metodika tvorby a aplikácie nástroja na merania kvality práce s mládežou.....	16
1. 2. 2 Výsledky merania kvality práce s mládežou v mládežníckych organizáciách.....	17
2 Návrh nového znenia kritérií PODPORY mládežníckych organizácií v Programoch pre mládež	21
2. 1 Východisková situácia (stav v rokoch 2014 - 2017).....	21
2. 2 Proces aktualizácie kritérií programu PODPORA	24
2. 3 Nový návrh kritérií pre program PODPORA.....	26
2. 4 Návrh úpravy procesu akreditácie pre program PODPORA	28
3 Návrh znenia kritérií podpory mládežníckych organizácií zo strany samosprávy.....	30
3. 1 Východisková situácia na samosprávnej úrovni	30
3. 2 Východisková situácia v programe KOMUNITA mladých pre samosprávnú úroveň.....	31
3. 3 Uspôsobenie návrh kritérií pre podporu mládežníckych organizácií na národnej úrovni pre miestnu a regionálnu úroveň	32
3. 4 Návrh procesu rozdeľovania dotácií	34
Zoznam použitej literatúry	36

Zoznam príloh	25
Zoznam skratiek	31
Slovník	32

1 Kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou

Práca s mládežou patrí medzi prioritné oblasti Stratégie SR pre mládež na roky 2014 – 2020 (ďalej len ako „Stratégia“). V časti 5.9 tohto dokumentu je uvedené, že „Práca s mládežou je cieľavedomá činnosť, ktorá reaguje na potreby mladých ľudí a vedie k pozitívnemu rozvoju ich osobnosti. Je založená na princípe dobrovoľnej účasti mládeže, partnerského prístupu a vzájomného rešpektu. Jej úlohou je prispievať k zrelosti, nachádzaniu životného smerovania a sebapoznania jednotlivca aj skupiny.“ Pre zvýšenie potenciálu práce s mládežou a jej pozitívnych dopadov vymedzuje Stratégia v rámci strategického cieľa 3 *Spoločenský dopad*, opatrenie, podľa ktorého je potrebné „vytvárať a financovať vzdelávanie pre pracovníkov s mládežou a programy, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kvality ich činností a vzájomnému sieťovaniu.“

Počas obdobia napĺňania priorít tejto stratégie sa v uplynulom období s čoraz väčšou intenzitou hovorí o otázke kvality aktivít poskytovaných pre deti a mládež u všetkých subjektov, ktoré v tejto oblasti pôsobia. Významne sa táto téma dostáva do popredia v súvislosti s činnosťou mládežníckych organizácií. Tieto organizácie nie sú štátom riadené vzhľadom na skutočnosť, že ide o mimovládne a neziskové organizácie, no štát zároveň prispieva sčasti na ich činnosť. Treba konštatovať, že nie len Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“) kladie dôraz na preukazovanie kvality práce mládežníckych organizácií. Mládežnícke organizácie sa dlhodobo snažia o čo najlepšiu podporu rozvoja mladých ľudí v rámci svojej činnosti. Za týmto účelom sa venujú aj systematickej príprave dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou, ktorí pôsobia v týchto organizáciách. Kontinuálnym mapovaním meniacich sa potrieb mladých ľudí zároveň inovujú svoje interné metodiky a aktivity tak, aby boli nielen aktuálne a zmysluplné, ale tiež atraktívne pre deti a mladých ľudí. Pre takéto fungovanie je však nevyhnutné mať relevantné procesy a systém fungovania. Dostávame sa tak k otázke manažmentu kvality v organizačnom kontexte organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou. Na to je potrebné mať zadefinované, čo v tomto prípade predstavuje kvalitu, ako aj mať vytvorený postup na meranie atribútov kvality v jednotlivých oblastiach činnosti a existencie organizácie.

V nasledujúcej časti priblížime dostupné nástroje na hodnotenie kvality s potenciálom využitia v kontexte neformálneho vzdelávania a práce s mládežou na Slovensku. Taktiež predstavíme metodiku Rady mládeže Slovenska (ďalej aj RmS), ktorá bola úspešne otestovaná v roku 2016 v prostredí významných slovenských mládežníckych organizácií.

1. 1 Vybrané systémy hodnotenia kvality s potenciálom uplatnenia v oblasti práce s mládežou

Analýza dostupných nástrojov ukázala existenciu viacerých nástrojov, ktoré existujú doma i v zahraničí a majú potenciál pre aplikovanie aj v prostredí mládežníckych organizácií. Treba spomenúť existujúci systém akreditácie vzdelávacích programov mládežníckych organizácií, systém hodnotenia formálneho vzdelávania. Zo zahraničných príkladov je našim podmienkam najbližšia situácia v Českej republike, ktorú si priblížime tiež.

1. 1. 1 Akreditácia v oblasti práce s mládežou

Akreditácia vzdelávacieho zariadenia pre realizáciu špecializovanej činnosti v oblasti práce v mládežou sa uskutočňuje podľa zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou. Zákon o podpore práce s mládežou stanovuje pravidlá pre akreditáciu vzdelávacieho zariadenia. V praxi však akreditačná komisia akredituje vzdelávacie programy.

O akreditáciu môže požiadať organizácia, ktorej predmetom činnosti je vzdelávanie, príp. organizovanie kurzov, školení a pod. Je povinná preukázať odbornú spôsobilosť (personálne zabezpečenie), materiálne a technické zabezpečenie. Program, ktorý organizácia predkladá na akreditáciu musí dopĺňať, obnovovať, rozširovať alebo prehlbovať kompetencie. Program ďalej musí obsahovať profil absolventa s popisom rozvinutých kompetencií. Program musí mať charakter neformálneho vzdelávania. Konkrétne požiadavky a povinnosti akreditovaného vzdelávacieho zariadenia sú uvedené v dokumente *Pokyny k predkladaniu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia uskutočňovať špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou*¹.

1. 1. 2 NÚCEM hodnotenie kvality stredných a základných škôl

Národnú ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej „NÚCEM“) je štátnou rozpočtovou organizáciou, ktorú zriaďuje MŠVVaŠ SR. Medzi jeho hlavné úlohy² patrí zabezpečovanie externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zadávanej MŠVVaŠ SR, zabezpečenie externého testovania žiakov 5. a 9. ročníka základných škôl SR a zabezpečovanie medzinárodných meraní podľa programov, do ktorých sa Slovenská republika zapája v súlade s ich pravidlami.

¹ *Pokyny k predkladaniu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia uskutočňovať špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou*. Bratislava: MŠVVaŠ SR, 2016. Dostupné na:

<https://www.minedu.sk/data/files/5997.pdf>

² Bližšie informácie dostupné na stránke NÚCEM: <https://www.nucem.sk/sk/nucem>

NÚCEM okrem riadnej činnosti implementoval v rokoch 2009 - 2015 dva národné projekty spolufinancované z prostriedkov EÚ, a to Hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania a Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania.

Dostupná správa z výskumu, ktorá odkazuje k týmto dvom národným projektom prináša viacero zaujímavých zistení. Autori (Vybrané aspekty kvality školy, 2015) sa v tomto prípade zamerali predovšetkým na hodnotenie formálneho systému vzdelávania, pre neformálne vzdelávanie sa ukazujú byť relevantné niektoré parciálne aspekty, ktoré sú prítomné aj v prostredí mládežníckych organizácií. Prostredníctvom kvantitatívnych nástrojov boli v tomto prípade merané výstupy vzdelávania (úspešnosť žiaka), sledovaný je však aj interakčný štýl riaditeľa školy, klíma pedagogického zboru, klíma školy a triedy, interakčný štýl učiteľa, ale tiež napríklad miera inkluzivity školy.

V tomto zmysle je možné sledovať vo vzťahu k práci s mládežou predovšetkým sústredenie sa na relevantné aspekty pri meraní a zvyšovaní kvality poskytovateľa neformálneho vzdelávania (v tomto prípade mládežnícka organizácia).

1. 1. 3 Hodnotenie zamerané na ľudský faktor

Riadenie ľudských zdrojov je fenomén spojený predovšetkým s podnikateľským prostredím. Svoj význam má však nepochybne aj v organizačnom kontexte mládežníckych organizácií. Či už je to zamestnanec v komerčnej spoločnosti, alebo pracovník s mládežou alebo mládežnícky dobrovoľník v prostredí neformálneho vzdelávania, v oboch prípadoch sú nosnou zložkou existencie a činnosti týchto subjektov ľudia.

Ako sa ďalej uvádza v publikácii zameranej na moderný manažment kvality (Nenadál a kol., 2008) dôraz je v tomto prípade kladený na schopných, kvalifikovaných ľudí, na tvorivých pracovníkov, ktorí sa dokážu orientovať v zložitých situáciách, často dokonca v napätých vzťahoch, pričom dokážu tieto situácie riešiť. V tomto zmysle sa hovorí až o výchove zamestnancov ku kvalite, prostredníctvom vzdelávacích programov, pri ktorých kľúčovou je, ako inak, efektívnosť. To ale znamená aj kontinuálne meranie a vyhodnocovanie vzdelávania zamestnancov. Pojmom, ktorý v tomto prípade nadobúda na význame je tzv. učiacia sa organizácia. Za učiacu sa organizáciu je možné považovať „každú organizáciu, ktorej členovia sa dobrovoľne podrobujú procesom neustáleho rozširovania svojich vedomostí a zručností s cieľom zdokonaľovať svoju vlastnú prácu a zlepšovať výsledky“ (tamtiež, s. 193) organizácie. Základným kameňom filozofie existencie takejto organizácie je neustále vzdelávanie všetkých členov. S tým súvisí aj potreba kontinuálneho merania efektivity tohto vzdelávania.

1. 1. 4 Externé hodnotenie kvality

Dôležitým predpokladom pre rast kvality organizácie je dostatok hodnotených dát, ktoré umožňujú identifikovať silné a slabé miesta. Pochopiteľne interné hodnotenie (resp. audit) môže predstavovať významný nástroj pre identifikovanie potenciálu ďalšieho manažmentu kvality, nie vždy však organizácia a jej vedenie (zvlášť v prípade mládežníckych organizácií, ktoré primárne stoja na dobrovoľníkoch, a majú len malý počet zamestnancov v pracovnoprávnom vzťahu) majú kapacity na dôkladné hodnotenie. Objektívnym zrkadlom v tomto prípade môže byť práve externý audit. Audit je možné definovať napríklad ako „systematický, nezávislý a dokumentovaný proces pre získanie dôkazov a pre jeho objektívne hodnotenie s cieľom stanoviť rozsah, v ktorom sú splnené kritériá.“ (ČSN EN ISO 9000, In Nenadál a kol., s. 249)

Z hľadiska charakteru mládežníckych organizácií sú potom relevantné viaceré prístupy, osobitne *hodnotenie založené na poslaní* a *hodnotenie založené na štandardoch*. Mnohé organizácie a inštitúcie, napr. univerzity a mládežnícke organizácie, si stanovujú svoje ciele a poslanie/misiu, vymedzujú svoj účel. Hodnotenie založené na poslaní posudzuje kvalitu organizácie alebo inštitúcie vo vzťahu k vlastného vymedzenia účelu, resp. poslania. Poslanie organizácie alebo inštitúcie sa berie za štandard, ktorý má organizácia alebo univerzita dosiahnuť. Pri hodnotení založenom na štandardoch „externé hodnotenie stanovuje predovšetkým vhodnosť účelu vo vzťahu k externe stanovenému štandardu“ (Westerheijden et al., In Higher Education..., s. 19).

Hodnotenie založené na štandardoch predstavuje hodnotenie na základe kritérií tvoriacich objektívne a ideálne štandardy. Hodnotenie založené na poslaní neporovnáva organizáciu vo vzťahu k predpokladaným ideálom, ale vo vzťahu ku modelu, ktorý je prítomný pri posudzovanej činnosti. Hodnotenia sa takto zoraďujú medzi sebou a nie v absolútnom vyjadrení (Becher, Kogan, In Higher Education..., s. 22). Westerheijden uvádza, že existuje rozpor medzi hodnotením kvality a finančnými odmenami (tamtiež, s. 22). Ak sú výsledky hodnotenia kvality spojené s konzekvenciami, či už pozitívnymi alebo negatívnymi, dôsledkom môže byť dodržiavanie požiadaviek za účelom získania finančných prostriedkov a ďalšie prínosy zvyšovania a udržiavania kvality, rozvoj ľudských zdrojov, metodiky, štruktúry, alebo sebakritika, môžu ostať opomenuté. Na druhej strane ak hodnotenie kvality nemá žiadne dôsledky, chýba motivácia brať rozvoj kvality vážne.

1. 1. 5 Quality Management Systems

Quality Management Systems (ďalej QMS)³ je formalizovaný systém, ktorý dokumentuje procesy, postupy a zodpovednosť za dosahovanie kvalitných politík a cieľov. QMS

³ Bližšie informácie dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/quality-management-system/>

pomáha koordinovať a usmerňovať činnosti organizácie tak, aby vyhoveľi požiadavkám zákazníkov a regulačným požiadavkám a nepretržite zlepšovali jej efektivitu. Tiež bývajú nazývané Quality Assurance.

Tieto systémy slúžia napríklad na zlepšenie procesov, zníženie množstva odpadu, zníženie nákladov, facilitáciu a identifikáciu vzdelávacích príležitostí, zapojenie zamestnancov alebo nastavenie smerovania naprieč organizáciou.

1. 1. 6 Total Quality Management

Total Quality Management (ďalej TQM)⁴ predstavuje manažérsky prístup pre dlhodobý úspech prostredníctvom spokojnosti zákazníkov. V rámci úsilia TQM sa všetci členovia organizácie podieľajú na zlepšovaní procesov, produktov, služieb a kultúry organizácie. TQM systém je založený na ôsmych základných prvkoch:

1. **zameranie na zákazníka** – úroveň kvality určuje zákazník,
2. **celková účasť zamestnancov** – všetci zamestnanci sa podieľajú na práci na spoločných cieľoch,
3. **zameranie na procesy** – proces je séria krokov, v rámci ktorých sú vstupy transformované na výstupy. Kroky potrebné na vykonanie procesu sú definované a výkonnosť je nepretržite monitorovaná pre zistenie neočakávanej zmeny.
 - **integrováný systém** – TQM sa zameriava na horizontálne procesy prepájajúce rôzne funkcie v organizácii – **mikroprocesy, integrováný obchodný systém** (napr. ISO 9000),
4. **strategický a systematický prístup** k napĺňaniu cieľov, misie a vízie organizácie. Strategický plán zahŕňa kvalitu ako základnú zložku.
5. **kontinuálne zlepšovanie** – analytická a kreatívna snaha nájsť spôsoby ako naplniť očakávania zainteresovaných strán,
6. **rozhodovanie založené na faktoch** – organizácia zbiera a analyzuje dáta v záujme zlepšenia presnosti pri rozhodovaní, dosiahnutia konsenzu a umožnenia predvídania založeného na minulosti,
7. **komunikácia** – zahŕňa stratégie, metódy a aktuálnosť.

⁴ Bližšie informácie dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/total-quality-management/overview/overview.html>

1. 1. 7 Systém ISO 9000

ISO 9000⁵ predstavuje sériu štandardov, súbor medzinárodných noriem týkajúcich sa riadenia a zabezpečenia kvality. Cieľom je pomôcť firmám účinne dokumentovať prvky systému kvality pre zavedenie, aby sa zachoval účinný systém kvality. Princípmi manažmentu kvality ISO 9000 sú:

- **zameranie na zákazníka** – pochopenie potrieb súčasných a budúcich zákazníkov, zosúladenie cieľov organizácie s potrebami a očakávaniami zákazníkov, splnenie požiadaviek zákazníkov, meranie spokojnosti zákazníkov, manažovanie vzťahov so zákazníkmi, snažiť sa prekročiť očakávania zákazníkov, zistiť viac o skúsenosti a spokojnosti zákazníkov,
- **leadership** – vytvorenie vízie a smerovania organizácie, nastavenie náročných cieľov, vytvorenie organizačných hodnôt, vybudovanie dôvery, posilnenie zamestnancov (empower and equip), uznanie príspevku zamestnancov, získať viac informácií o leadershipe a nájsť súvisiace zdroje,
- **zapojenie ľudí** – zabezpečenie používania a oceňovania schopností ľudí, urobiť ľudí zodpovednými, umožnenie účasti na neustálom zlepšovaní, vyhodnotenie individuálneho výkonu, umožnenie výmeny informácií a vedomostí, umožnenie otvorenej diskusie o problémoch a obmedzeniach, získanie viac informácií o zapojení zamestnancov,
- **prístup zameraný na procesy** – správa činností a procesov, meranie schopnosti činností, identifikácia prepojení medzi činnosťami, stanovenie priorít príležitostí na zlepšenie, efektívne rozloženie zdrojov, získať viac informácií o procesnom náhľade na prácu a poznať nástroje na analýzu procesu,
- **zlepšenie** – zlepšenie organizačnej výkonnosti a schopností, zosúladenie činností zlepšovania, umožniť ľuďom robiť zlepšenia, dôkladné meranie zlepšení, oslávenie zlepšení, získanie viac informácií prístupoch ku neustálym zlepšeniam,
- **rozhodovanie založené na dôkazoch** – zabezpečenie dostupnosti presných a spoľahlivých dát, využitie vhodných metód na analýzu dát, robenie rozhodnutí na základe analýzy, vyváženie analýzy dát praktickými skúsenosťami, poznať nástroje pre robenie rozhodnutí,
- **manažment vzťahov** – identifikácia a výber dodávateľov na riadenie nákladov, optimalizáciu zdrojov a tvorbu hodnôt, vytváranie vzťahov (krátkodobé aj dlhodobé), výmena odbornosti, zdrojov, informácií a plánov s partnermi, spolupráca na zlepšovacích a rozvojových činnostiach, uznanie úspechov dodávateľov.

⁵ Bližšie informácie dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/iso-9000/overview/overview.html>

1. 1. 8 Hodnotenie a výber sudcov

Túto schému sme do tohto prehľadu zaradili primárne preto, lebo komisia pri výbere sudcov je veľmi podobne štruktúrovaná ako komisia pri výbere a hodnotení uchádzačov pri práci s mládežou. Ako ďalej uvádza Babiaková (2013), funguje na základe osobného hodnotenia uchádzačov komisiou, ktorá zohľadňuje nasledujúce faktory – respektíve mala by: pohlavie, vek, úspešnosť z písomnej časti, úspešnosť z psychologického posúdenia, úspešnosť z ústneho pohovoru, celková úspešnosť uchádzačov. Pričom v tomto prípade môže byť zaujímavou inšpiráciou zloženie výberovej komisie: 4 voľní členovia, každý za inú sekciu a predseda súdu resp. ním poverená osoba.

1. 1. 9 Hodnotenie kvality práce s deťmi a mládežou v Českej republike

Vzhľadom na rovnakú východiskovú situáciu danú vznikom samostatnej Českej a Slovenskej republiky je pre podmienky na Slovensku vždy viac než relevantné sledovať systém fungovania rôznych oblastí. To sa týka nepochybne aj systému formálneho a neformálneho vzdelávania, a teda aj práce s mládežou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ďalej MŠMT) poskytuje dotáciu neštátnym neziskovým organizáciám (ďalej NNO⁶) na realizáciu projektov, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov Koncepcie podpory mládeže na obdobie 2014 – 2020 (Programy státní..., 2016). Dotácia prostredníctvom Programov štátnej podpory práce s deťmi a mládežou pre neštátne neziskové organizácie na roky 2017 – 2020 (ďalej Programy) je určená „predovšetkým na pravidelné⁷ a dlhodobé činnosti určené čo najširšiemu spektru detí a mládeže a na podporu činností a aktivít, ktoré napomáhajú rozvoju, rozširovaniu a skvalitňovaniu činnosti jednotlivých NNO“ (Programy státní..., 2016, s. 3).

Programy slúžia na podporu nasledujúcich činností:

- „vytváranie ponuky voľnočasových a ďalších vybraných aktivít v rámci členskej základne jednotlivých NNO,
- vytváranie ponuky voľnočasových a vybraných cielených aktivít NNO určených pre neorganizované deti a mládež,
- významné medzinárodné a celoštátne akcie určené deťom a mládeži,
- odborná príprava a vzdelávanie pracovníkov s deťmi a mládežou,
- vytváranie podmienok pre rozvoj neformálneho vzdelávania,

⁶ Na Slovensku nazývané mimovládne neziskové organizácie (MNO)

⁷ Pravidelne sa opakujúce, vopred a konkrétne v pláne práce stanovené akcie výchovno-vzdelávacieho charakteru, ktoré prebiehajú aspoň raz za mesiac

- rozvoj dobrovoľníctva a dobrovoľnej práce s deťmi a mládežou,
- výchova detí a mládeže v ďalších vybraných oblastiach (napr. participácia, vzájomná tolerancia, zdravý životný štýl),
- medzinárodná spolupráca detí a mládeže,
- multikultúrna výchova“ (Programy štátní..., 2016, s. 4).

Programy sú členené podľa typu činnosti jednotlivých organizácií do nasledujúcich podprogramov:

1. **program pre „NNO uznané MŠMT pre prácu s deťmi a mládežou“** – cieľom je podpora pravidelnej celoročnej činnosti NNO pôsobiacich v oblasti práce s organizovanými a neorganizovanými deťmi a mládežou a zároveň stabilizácia organizácií, ktoré dlhodobo a kvalitne pracujú s deťmi a mládežou na celoštátnej alebo nadregionálnej úrovni.
2. **program pre strešné organizácie** – cieľom je podpora NNO, ktoré na celoštátnej alebo krajskej úrovni poskytujú servis a spoločné aktivity svojich členských organizácií a zastupujú ich spoločné záujmy. Súčasťou tohto programu je projekt „Mládež v kraji“ určený krajským radám detí a mládeže slúžiaci na podporu iniciatív mládeže v prospech verejnosti alebo okolia, v ktorom žijú.
3. **program pre NNO s pobočnými spolkami** – cieľom je podpora pravidelnej celoročnej činnosti NNO pôsobiacich v oblasti práce s organizovanými a neorganizovanými deťmi a mládežou, ktoré majú jeden alebo viac pobočných spolkov a nespĺňajú podmienky programu pre „NNO uznané MŠMT pre prácu s deťmi a mládežou“.
4. **program pre NNO bez pobočných spolkov** – cieľom je podpora pravidelnej celoročnej činnosti NNO pôsobiacich v oblasti práce s organizovanými a neorganizovanými deťmi a mládežou, ktoré nemajú žiadny pobočný spolok (Programy štátní..., 2016, s. 4 – 5).

Za dôležité pokladáme tiež uviesť pre aké organizácie Programy nie sú určené:

- NNO, ktorých hlavnou činnosťou je telovýchova a šport,
- NNO zamerané na podporu a integráciu rómskej komunity a národnostných menšín,
- NNO zamerané na prevenciu užívania drog, kriminality a ďalších negatívnych javov,
- NNO venujúce sa nárazovej, jednorazovej alebo jednostrannej činnosti (napr. organizovanie detských táborov bez nadväznosti na celoročnú činnosť, prevádzkovanie alebo prenajímanie turistických a táborských základní alebo iných nehnuteľností, zariadení a pod.),

- projekty zamerané na poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona č. 108/2006 Sb. o sociálnych službách,
- na podporu pravidelnej činnosti informačných centier pre mládež (Programy štátní..., 2016, s. 7).

Čo sa týka hodnotenia kvalitatívny aspektov, tieto sú posudzované pri podávaní žiadosti o dotáciu. Žiadosť o dotáciu sa podáva spolu s projektom vyplneným podľa záväznej osnovy. Pri hodnotení projektu sa posudzujú skúsenosti organizácie s realizáciou projektov, relevanciu projektu vzhľadom na činnosť organizácie, reálnosť a merateľnosť cieľov projektu, či projekt prispieva ku napĺňaniu strategických cieľov Koncepcie podpory mládeže 2014 – 2020, vhodnosť výb+eru cieľových skupín a adekvátnosť ich zapojenia, previazanosť cieľov projektu s aktivitami projektu, zahrnutie neorganizovanej mládeže, vypracovanie časového harmonogramu, či sa jedná o celoročnú činnosť, dopad projektu na cieľové skupiny a miesto realizácie, využitie výsledkov projektu v budúcnosti, vizibilita projektu, materiálne a personálne zabezpečenie projektu, primeranosť a reálnosť rozpočtu, efektivitu využitia finančných prostriedkov a pod (Programy štátní..., 2016, s. 20 – 22). Záväznú osnovu projektu a kritériá pre hodnotenie uvádzame v Prílohe č. 1.

Hodnotiace komisie sa skladajú z členov tímov hodnotiteľov a zástupcov MŠMT – odboru pre mládež. Členovia tímov hodnotiteľov sú vyberaní spomedzi zamestnancov MŠMT, zástupcov rezortov kultúry, zdravotníctva, životného prostredia, Úradu vlády, príp. ďalších orgánov štátnej a verejnej správy a odborníkov na neformálne a záujmové vzdelávanie mládeže. Hodnotiacej komisii sa môžu zúčastniť menovaní zástupcovia Českej rady detí a mládeže, ktorí majú len poradný hlas a pred zasadnutím hodnotiacej komisii podpíšu prehlásenie o mlčanlivosti (Metodika hodnotení..., 2017, s. 3, 6).

1. 2 Meranie kvality práce s mládežou v mládežníckych organizáciách (prípadová štúdia)

Pre vytvorenie podnetného prostredia pre zapájanie sa mladých ľudí do aktivít mládežníckych organizácií je nevyhnuté systematicky pracovať na zvyšovaní kvality poskytovaných služieb. Na to je potrebné pracovať na zvyšovaní kvality mnohých aspektov vnútorného fungovania organizácie, prípravy pracovníkov ako aj dobrovoľníkov, ktorí pracujú s deťmi a mládežou, ako aj zvyšovanie kvality samotných metodík práce s deťmi a mladými ľuďmi. V kapitole 1. 1 sme sa zamerali na popis a analýzu existujúcich nástrojov na meranie kvality organizačného prostredia s potenciálom ich aplikácie v prostredí mládežníckych organizácií. Mládežnícke organizácie predstavujú v mnohých aspektoch jedinečné subjekty, ktoré v slovenských podmienkach v iných segmentoch mimovládnych organizácií ako aj z hľadiska poskytovateľov neformálneho vzdelávania,

neexistujú. Situácia si preto vyžaduje otvorený a flexibilný prístup, zohľadňujúci osobitý charakter týchto subjektov.

V Rade mládeže Slovenska bol v roku 2016 realizovaný projekt⁸, zameraný na meranie kvality mládežníckej organizácie s cieľom zavádzania a zlepšenia systému kvality práce s deťmi a mládežou. V rámci projektu bol vytvorený nástroj na posudzovanie kvality práce s mládežou a metodika jeho aplikácie. Súčasťou projektu bolo aj otestovanie nástroja ako aj metodiky v podmienkach konkrétnych mládežníckych organizácií.

V súvislosti s diskusiou o kritériách pre posudzovania kvality práce s mládežou je vo vzťahu k tomuto projektu dôležité upozorniť hlavne na nástroj, ktorý komplexne obsiahol široké spektrum kritérií, ktoré je možné považovať za relevantné pre posudzovanie kvality práce s mládežou.

⁸ Autori predkladaného textu sa v roku 2016 podieľali na realizácii projektu. Text kapitoly 1. 2 je výsledkom analýzy projektového výstupu, ktorý je na stránke Rady mládeže Slovenska, pod názvom: *Kvalita práce s mládežou. Správa zo štúdie. Rada mládeže Slovenska, 2016.* Dostupné na: <http://mladez.sk/corobime/projekty/>

1. 2. 1 Metodológia a metodika tvorby a aplikácie nástroja na merania kvality práce s mládežou

Tvorba metodiky spočívala vo viacerých krokoch. Popri štandardnej analytickej a výskumnej práci, súčasťou bol tiež participatívny proces, v ktorom boli zapojení aktéri, ktorých sa kritériá kvality priamo dotýkajú.

V prvej fáze sa autori zamerali na tzv. *desk-top research*, teda štúdium dostupných materiálov a funkčných metodík, ich analýzu a následný prenos do návrhu vlastného nástroja na posudzovanie kvality mládežníckej organizácie (ďalej len „nástroja“). Pri tvorbe tohto nástroja boli zohľadnené kľúčové domáce i zahraničné materiály relevantné pre túto oblasť. Zoznam týchto zdrojov je uvedený v pôvodnej štúdií.

V druhej fáze, ktorú môžeme považovať za participatívny prvok, boli prizvaní zástupcovia mládežníckych organizácií, s ktorými boli formou diskusie pri okrúhlom stole identifikované kľúčové dimenzie pre hodnotenie kvality organizácie a jej činnosti. Detailne boli tiež navrhnuté možné indikátory pre meranie týchto dimenzií. Treba doplniť, že na týchto konzultáciách participovali zástupcovia všetkých organizácií, ktorí sa následne zapojili aj do procesu hodnotenia kvality.

V tretej fáze, na základe dostupných analýz ako aj výstupu konzultačného procesu, bol internými expertmi Rady mládeže Slovenska vypracovaný samotný nástroj na posudzovanie kvality práce s deťmi a mládežou. Nástroj pozostával z nasledujúcich 8 tematických oblastí - **dimenzií**:

1. *Všeobecné charakteristiky organizácie*
2. *Dobrovoľníctvo v mládežníckej organizácii*
3. *Rozvoj a vzdelávanie dobrovoľníkov*
4. *Program, výchova, vzdelávanie a rozvoj členov*
5. *Práca s členmi*
6. *Bezpečné prostredie (pre členov)*
7. *Finančný manažment*
8. *PR a komunikácia*

Výber oblastí bol podriadený princípu komplexnosti, teda zachytenia všetkých aspektov činností organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou. Ako kľúčové a teda odporčne silnejšie, boli zastúpené oblasti ako rozvoj členov a dobrovoľníkov, vzdelávanie, program a prácu s členmi. Jednotlivé dimenzie boli premietnuté do **indikátorov**. Tento obsah bol následne premietnutý do záznamového hárku vo verzii čo najviac priateľskej ku konečnému užívateľovi.

Každý tematický celok obsahoval set indikátorov. Indikátory boli rozdelené do troch **úrovní – základnej, strednej a vyššej**. Úroveň v tomto prípade odrážala silu resp. výkonnosť organizácie v tejto oblasti. Kritériom pre zaradenie do jednotlivých úrovní bola miera komplexnosti daného kritériá v konkrétnej organizácii. V praxi to teda znamenalo, že napríklad pre naplnenie základnej úrovne zástupcovia (vedenia) organizácie vedeli ústne popísať (pomenovať) indikátory. Organizácia nemusela mať v tomto prípade písomne podchytené dané požiadavky. Stredná úroveň predpokladala písomné zachytenie informácií. Pre naplnenie vyššej úrovne organizácia potrebuje mať vytvorený systém, zavedené nadštandardné opatrenia alebo opatrenia nadväzujúce na opatrenia nižších úrovní nástroja (stupňovitost' indikátorov). Pod systémom bolo v tomto prípade myslený zámerný, plánovitý, usporiadaný súbor vzájomne prepojených, na seba nadväzujúcich, opatrení.

V štvrtej, aplikačnej fáze, bol nástroj v podobe záznamového hárku zaslaný na otestovanie do organizácií, ktoré sa zapojili do projektu v úvodnej konzultačnej fáze. Celkovo bolo do projektu zapojených šesť relatívne veľkých mládežníckych organizácií, založených na členskom princípe, ktoré sú zároveň akreditované v Programoch pre mládež MŠVVaŠ SR (program PODPORA). Vo všetkých prípadoch išlo o členské organizácie Rady mládeže Slovenska. Samotná aplikácia hodnotenia spočívala v dvoch krokoch: v prvom kroku prebehlo tzv. „sebahodnotenie organizácie“. Takto vyplnený záznamový hárk bol zaslaný na spracovanie expertom. V druhej fáze prebehlo tzv. „externé hodnotenie“, pri ktorom, expert na základe poskytnutých informácií v záznamovom hárku zisťoval doplňujúce informácie pre overenie prípadných nejasností a overenie dôkazov deklarovaných v záznamovom hárku. Na základe takto získaných údajov a ich spracovania následne expert navrhol nové postupy a opatrenia v oblastiach, ktoré daná organizácia identifikovala ako kľúčovú pre nasledujúce obdobie. Tieto opatrenia boli so zapojenou organizáciou konzultované na osobnej báze. Súčasťou osobných stretnutí bola aj spätná väzba k podobe a obsahu nástroja, jeho relevantnosti pre činnosť organizácie ako aj potenciálu pre ďalšiu aplikáciu v praxi.

V piatej, záverečnej fáze boli všetky zistenia analyzované v súhrne, a to už pre dataset anonymizovaných organizácií. V analýze bola zohľadnená tiež spätná väzba zapojených subjektov, predovšetkým v zmysle vyhodnotenia relevantnosti využitých indikátorov. Výsledky sumárneho hodnotenia boli opätovne konzultované osobne so zástupcami všetkých mládežníckych organizácií, pričom hodnotená bola nielen metodika a výsledné zistenia ale aj proces či význam resp. užitočnosť do zapojenia pre zúčastnené subjekty.

1. 2. 2 Výsledky merania kvality práce s mládežou v mládežníckych organizáciách

Kvantitatívne spracovanie výsledkov merania kvality práce s mládežou vo vybraných 6 organizáciách ukázali v prvom rade vysokú variabilitu organizácií. Zaznamenané boli organizácie, ktoré dokázali naplniť hodnotenie v plnej miere takmer vo všetkých oblastiach, ale aj také organizácie, pri ktorých takéto hodnotenie zaznamenané nebolo. Ako

najsilnejšie sa ukazuje napĺňanie indikátorov nielen v oblasti všeobecných charakteristík organizácie, ale predovšetkým v práci s členmi a dobrovoľníkmi.

Súhrnný rozsah naplnenia indikátorov vo všetkých organizáciách v jednotlivých oblastiach je uvedený v nasledujúcej tabuľke:⁹

tematický celok	rozsah výsledného skóre
Všeobecné charakteristiky organizácie	85 – 100 %
Dobrovoľníctvo v mládežníckej organizácii	67 – 100 %
Rozvoj a vzdelávanie dobrovoľníkov	75 – 92 %
Program, výchova, vzdelávanie a rozvoj členov	50 – 100 %
Práca s členmi	92 – 100 %
Bezpečné prostredie	33 – 67 %
Finančný manažment	50 – 100 %
PR a komunikácia	69 – 100 %

Konštatovanie výsledkov štúdie však zdôrazňuje, že nenaplnenie všetkých indikátorov alebo nenaplnenie vyššej úrovne automaticky neznamená, že mládežnícka organizácia so svojimi členmi nepracuje kvalitne. Tieto veľké rozdiely sú spôsobené značnou vzájomnou odlišnosťou organizácií, ktorá sťažuje vzájomné porovnávanie podľa rovnakých kritérií. Každá organizácia má inú hierarchiu, mieru formálnosti aj organizačnú kultúru. Preto postupy, metódy a procesy dobre fungujúce v jednej organizácii nemusia zrkadliť postupy, metódy a procesy v inej organizácii, to však neznamená slabší výsledok na výstupe. Práve táto enormná vnútorná heterogenita sa ukazuje byť významným limitom pre posudzovanie z hľadiska príliš detailných a príliš unifikovaných kritérií, ktoré nerešpektujú variabilitu týchto organizácií.

Dôležité je v tejto súvislosti upozorniť na fakt, že organizácie, ktoré na Slovensku pracujú s deťmi a mladými ľuďmi vychádzajú z rôznych tradícií, hodnôt a prístupov k tomu, ako s deťmi a mladými ľuďmi pracovať. Mnohé majú svoje metodiky rozvíjané po desaťročia (ako napr. Slovenský Skauting, či YMCA Slovensko), často majú podporu zahraničnej či medzinárodnej strechy alebo platformy, ktorá umožňuje a podporuje rozvoj organizácií v duchu kultúry danej organizácie.

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že mládežnícke organizácie ktoré boli zapojené do posudzovania kvality práce neustále rozvíjajú svoje služby pre členov, dobrovoľníkov,

⁹ Pri prevode hodnotenia organizácií do číselných hodnôt, bol postup nasledovný: úplné naplnenie indikátora (odpoveď áno) = 1 bod, čiastočné naplnenie indikátora (odpoveď čiastočne) = 0,5 bodu, nenaplnenie indikátora (odpoveď nie) = 0 bodov, nenaplnenie indikátora (odpoveď irelevantné) = indikátor nebol započítaný do celkového počtu hodnoty indikátorov. Počet získaných bodov sa následne prerátal do percentuálneho naplnenia hodnoty kvality pre danú organizáciu v danej oblasti.

pracovníkov s deťmi a mladými ľuďmi. Zaujímavosťou pre ľudí z externého prostredia je nepochybne informácia, že organizácie zapájajú aj rodičov svojich členov, aj keď rodičia nie sú primárnou cieľovou skupinou týchto organizácií. Takéto zapojenie do rodičov, ktorí síce nie sú cieľovou skupinou organizácií posilňujú komunitné prostredie organizácií.

Metodika vytvorená v tomto projekte má nepochybne veľký potenciál pre širšie uplatnenie v sektore mládežníckych organizácií. Treba však upozorniť, že testovaná bola predovšetkým v relatívne veľkých mládežníckych organizáciách založených na členskom princípe. Jeden z výstupov projektu upozorňuje aj na možné limity využitia metodiky v prostredí iných organizácií, či už charakterom, štruktúrou, veľkosťou, alebo typom činnosti.

Pozitívnym zistením je nepochybne informácia o vysokej miere naplnenia indikátorov kvality v oblasti práce s deťmi a mládežou. Spätná väzba z procesu aplikácie metodiky naznačila silný potenciál nástroja v zmysle poskytovania podnetov pre ďalší rozvoj mládežníckej organizácie.

2 Návrh nového znenia kritérií PODPORY mládežníckych organizácií v Programoch pre mládež

2.1 Východisková situácia (stav v rokoch 2014 - 2017)

Financovanie práce s mládežou zo štátneho rozpočtu sa na Slovensku pre obdobie rokov 2014 – 2020 realizuje prostredníctvom Programov pre mládež. Zabezpečujú sa na základe príkazu ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 54/2013, ktorý nadobudol účinnosť 10. 10. 2013. Programy pre mládež sa skladajú zo šiestich (pod)programov:

1. PODPORA mládežníckych organizácií,
2. PRIORITY mládežníckej politiky,
3. HLAS mladých,
4. SLUŽBY pre mladých,
5. KOMUNITA mladým,
6. DÔKAZY o mladých.

Z hľadiska záujmov členských organizácií RmS¹⁰ je najrelevantnejším programom PODPORA mládežníckych organizácií (ďalej PODPORA). Pre lepšie pochopenie povahy tohto programu ako aj systému jeho fungovania je potrebné poukázať na čo je tento program zameraný, ako aj aké procesy a kritéria je nevyhnutné naplniť, aby sa mládežnícka organizácia akreditovala a získala finančné prostriedky z tohto programu.

Program PODPORA je zameraný na (Programy..., s. 7):

- a) zvyšovanie kvality práce s mládežou prostredníctvom podpory rozvoja činnosti mládežníckych organizácií, ktoré pracujú na členskom princípe a vykonávajú pravidelnú a systematickú prácu s mládežou,
- b) posilnenie strategického rozvoja mládežníckych organizácií ako dôležitého aktéra systému práce s mládežou a mládežníckej politiky,
- c) vytváranie príležitostí pre aktívne zapojenie mládežníckych organizácií do naplňovania cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
- d) vytvorenie podmienok na cieľavedomý a systematický rozvoj kľúčových kompetencií mladých ľudí v prostredí mimo školy a rodiny prostredníctvom špecifických činností mládežníckych organizácií,
- e) rozvoj kompetencií mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou,

¹⁰ Celkovo až 17 členských organizácií RmS aktuálne naplnilo kritériá pre financovanie v rámci programu PODPORA (stav k 31.12.2018).

f) vytváranie príležitostí pre dobrovoľnícke aktivity (najmä aktivity mladých vedúcich a mládežníckych vedúcich).

Dôležitou súčasťou fungovania programu PODPORA je proces akreditácie, v ktorom sú organizácie hodnotené na základe naplnenia súboru stanovených kritérií. Situácia je potom nasledovná:

Na to, aby mládežnícka organizácia mohla dostávať dotáciu z programu PODPORA, najprv sa musí úspešne zaregistrovať na obdobie 3 rokov. Pre dané programové obdobie to teda znamenalo 2 kolá akreditácie, a to pre obdobie rokov 2014 až 2017 a pre obdobie rokov 2018 – 2020. V roku 2017 došlo k revízii týchto kritérií, pre druhé kolo akreditácie teda boli uplatňované iné kritériá, ako v prvom kole.

V akreditácii v roku 2013, ktorá bola pre obdobie rokov 2014 až 2017, museli mládežnícke organizácie preukázať naplnenie súboru kritérií, ktoré boli rozdelené do 2 štandardov – základného a vyššieho. Pre úspešnú registráciu mládežníckej organizácie v programe PODPORA bolo nutné naplniť všetky kritériá základného štandardu. Naplnenie kritérií vyššieho štandardu nebolo pre mládežnícke organizácie povinné. Kritériá vyššieho štandardu boli bodované. Celkový počet bodov, ktoré mohla organizácia v rámci vyššieho štandardu získať bol 60. Treťou zložkou celkového hodnotenia mládežníckych organizácií v programe PODPORA bolo naplnenie Stratégie SR pre mládež. Rozloženie váh zložiek hodnotenia v programe PODPORA (Financovanie...):

- Základný štandard (25%),
- Vyšší štandard (60%) – v závislosti od miery naplnenia kritérií vyššieho štandardu,
- Stratégia SR pre mládež (15%) – v závislosti od miery naplnenia kvalitatívnych kritérií Stratégie SR pre mládež.

V prípade úspešnej registrácie v programe PODPORA, mládežnícka organizácia môže požiadať o dotáciu maximálne vo výške, na ktorú má nárok na základe počtu získaných bodov. Pri výpočte maximálnej výšky dotácie pre jednotlivé organizácie sa berie do úvahy aj počet členov organizácií.

Kritériá základného štandardu boli rozdelené do štyroch skupín:

- Formálna existencia organizácie
- Základné princípy: demokracia, transparentnosť, trvalý rozvoj, rovnosť a začleňovanie
- Aktivity organizácie smerom k mládeži (radovým členom): systém, kvalita, synergia a vzájomné dopĺňanie a prepájanie existujúcich nástrojov

- Aktivity organizácie smerom k vedúcim a pracovníkom s mládežou: systém, kvalita, prepojenie na štátne nástroje

Kritériá vyššieho štandardu boli štruktúrovanejšie. Tvorili ich štyri skupiny, v rámci ktorých boli vymedzené viaceré oblasti hodnotenie. Ich obsahová štruktúra bola nasledovná:

1. **Formálna existencia organizácie:** v rámci tejto skupiny boli sledované a hodnotené: Kvalita výročnej správy, Kvalita plánu strategického rozvoja na obdobie 3 – 5 rokov, Systém vnútornej evaluácie organizácie na úrovni členov, Systém vnútornej evaluácie organizácie na úrovni mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou, Finančná politika sociálnej inklúzie, Zapájanie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí;
2. **Aktivity organizácie smerom k mládeži (radovým členom):** systém, kvalita, synergia a vzájomné dopĺňanie a prepájanie existujúcich nástrojov. V tomto prípade boli posudzované tri oblasti: Výchovný a vzdelávací program pre členov organizácie rešpektujúci princípy neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, Aktivity organizácie pre mladých ľudí, ktorí nie sú jej členmi a Akreditované programy pre radových členov
3. **Aktivity organizácie smerom k vedúcim a pracovníkom s mládežou:** systém, kvalita, prepojenie na štátne nástroje. V tejto skupine boli v procese hodnotené štyri oblasti: Akreditované programy vzdelávania pre vedúcich a pracovníkov s mládežou, Iné vzdelávacie príležitosti pre zvyšovanie kompetencií vedúcich a pracovníkov s mládežou, Kompetenčný profil vedúceho a pracovníka s mládežou, Systém osobnej podpory a spätnej väzby mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou
4. **Spolupráca a partnerstvá** – spolupráca so samosprávou, inými inštitúciami štátnej s verejnej správy, detskými a mládežníckymi organizáciami v oblasti mládeže. V tejto skupine boli posudzované dve oblasti. Popri Členstve v platformách združujúcich detské, mládežnícke a dobrovoľnícke organizácie na národnej a medzinárodnej úrovni bolo hodnotené aj Zapájanie sa do národných on-line konzultácií mládežníckej politiky (ako napr. miera zapojenia do národných projektov organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút, alebo online konzultácie Štruktúrovaného dialógu).

Celkovo systém hodnotenia deklaroval hodnotenia kvalitatívnych štandardov práce s mládežou v mládežníckych organizáciách. Povaha a obsah sledovaných kritérií však v praxi sledovali predovšetkým formálnu stránku fungovania organizácie a nastavenia jej základných procesov.

2. 2 Proces aktualizácie kritérií programu PODPORA

Pred registráciou v rámci programu PODPORA na ďalšie 3-ročné obdobie (2018 – 2020) z iniciatívy Rady mládeže Slovenska došlo v roku 2017 k revízii existujúceho systému hodnotiacich kritérií a vypracovaniu návrhu nových kritérií pre program PODPORA. Východiskom pre túto aktivitu boli výstupy projektu merania kvality práce s mládežou (bližšie sme sa tomuto projektu venovali v kapitole 1.2), osobitne set kritérií kvality práce s mládežou, z ktorých pozostával nástroj na posudzovanie kvality práce s mládežou mládežníckych organizácií.

Dôvodov pre túto iniciatívu bolo viacero, či už to bol prevažne formálny charakter existujúcich kritérií, neaktuálnosť niektorých kritérií, ale aj fakt, že vo vyššom štandarde sa za kvalitu práce mládežníckych organizácií považovala miera zapojenia do národných projektov organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a miera plnenia štátnej politiky voči mládeži, ktoré priamo nekorešponujú s hlavnou činnosťou mládežníckych organizácií.

Proces prípravy nových kritérií spočíval vo vytvorení pracovnej skupiny z členov predsedníctva RmS, ktorá pripravila návrh kritérií. Tieto boli konzultované aj s prizvanými zástupcami mládežníckych organizácií, ktoré boli akreditované v programe PODPORA v prvej etape (2014 – 2017) v záujme zachovania participatívneho princípu tvorby nového návrhu. Konzultácie prebiehali osobne, organizácie prostredníctvom svojich zástupcov formulovali pripomienky k návrhom, o ktorých následne pracovná skupina rozhodla, akým spôsobom budú do návrhu zapracované. Pripomienkový proces do ktorého vstupovali členské organizácie mal niekoľko kôl, finálny návrh bol následne predložený Odboru mládeže MŠVVaŠ SR.

Pri úprave kritérií pre hodnotenie mládežníckych organizácií bolo snahou zamerať sa vo väčšej miere na obsahovú stránku práce mládežníckych organizácií oproti formálnej. Aktualizačný moment bol kľúčový hlavne pre tie kritériá, ktoré neboli celkom relevantné pre aktuálnu situáciu v sektore práce s mládežou. Tieto kritériá boli nahradené novými kritériami. Oproti pôvodným kritériám návrh predpokladal významné rozšírenie kritérií o oblasť týkajúcu sa inkluzívnosti mládežníckych organizácií.

Štruktúra základného štandardu návrhu kritérií na roky 2018 – 2020 spočívala v dvoch oblastiach a to *Riadenie organizácie*, v rámci ktorého boli sledované Organizačné procesy, Stratégia organizácie a Komunikácia organizácie. Druhou kľúčovou oblasťou návrhu základného štandardu predstavovala *Metodika činnosti organizácie*. V tomto prípade boli sledované oblasti ako Relevantnosť činnosti organizácie, Metodické podklady pre činnosť (organizácie) a Vzdelávanie vedúcich.

Štruktúra vyššieho štandardu návrhu kritérií na roky 2018 – 2020 tvorili tri oblasti: *Riadenie organizácie*, v rámci ktorého boli hodnotené Riadiace procesy (v organizácii), jej

Finančná udržateľnosť, Stratégia organizácie, Komunikácia organizácie a ďalšia Spolupráca organizácie, resp. jej formy (a to aj mimo sektora práce s mládežou.) *Metodika činnosti organizácie* pokrývala oblasti ako Relevantnosť metodiky, Metodické podklady, Prepracovanosť metodiky, Vzdelávacie podujatia pre členov, Vzdelávanie vedúcich, Supervízia vedúcich, Medzinárodná spolupráca, Uznatie výsledkov a Dopad (činnosti organizácie, resp. jej aktivít voči členom a dobrovoľníkom). Treťou oblasťou, ktorá oproti predchádzajúcim kritériám významne narástla na dôležitosť (a to aj v navrhovanom význame hodnotenia) je oblasť *Inklúzia*. Tu sa posudzovali kapacity inklúzie pokiaľ ide o Členstvo, Integráciu a Nástroje, využívané pre zvýšenie inkluzívneho potenciálu organizácie.

Súčasťou návrhu bolo tiež zaradenie zoznamu tzv. základných hodnôt, ktoré organizácia dodržiava, medzi nevyhnutné podmienky pre akreditáciu v programe PODPORA, ktoré boli nakoniec plne akceptované. Jedná sa o nasledujúce prehlásenie, ku ktorému sa zaväzuje akreditovaná organizácia:

„Organizácia pôsobí v súlade s a hlási sa k nasledujúcim hodnotám:

- a) Práca s mládežou v organizácii prebieha v duchu demokracie, otvorenosti a prijatia.*
- b) Práca s deťmi a mládežou prebieha v bezpečnom a zdravie neohrozujúcom prostredí.*
- c) Organizácia vedie svojich členov k tolerancii (napr. rasovej, etnickej, náboženskej, a pod.).*
- d) Organizácia odmieta odkaz komunizmu a fašistického režimu.*
- e) Organizácia odmieta násilie, neznášanlivosť a extrémizmus.*
- f) Organizácia nepoužíva telesné tresty a šikanu.“* (Programy, 2017, s. 10)

O návrhu kritérií následne prebehla diskusia v spolupráci s Odborom mládeže MŠVVaŠ SR ako aj IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, v rámci série pracovných stretnutí došlo na tejto úrovni k úprave návrhu nových kritérií. Prebiehala tiež intenzívna diskusia o bodovaní jednotlivých oblastí ako aj ich významu v celkovom hodnotení organizácie. Výsledný návrh kritérií, ktoré boli premietnuté do praxe teda plne nekopíroval návrh, ktorý prišiel zo strany RmS. Finálna podoba kritérií, spolu s bodovaním, je k dispozícii v dokumente *Programy pre mládež na roky 2014 – 2020. Sprievodca pre žiadateľov*, ktorá je na stránke MŠVVaŠ SR.

Samotné premietnutie kritérií do praxe hodnotenia mládežníckych organizácií v rámci programu PODPORA neprebehlo úplne hladko, a zároveň bolo spojené aj s vlnou kritiky. Dôvodom bol potom hlavne ich spôsob ich zaradenia do akreditačného procesu. Jednou z najväčších pripomienok bolo, že mládežnícke organizácie boli hodnotené na základe

kritérií, ktoré boli prijaté krátko pred registráciou na zaradenie do programu PODPORA. Tieto kritériá sa v mnohých oblastiach zásadne odlišovali od kritérií, na základe ktorých boli akreditované v predchádzajúcom období. A tak sa v praxi stalo, že zatiaľ čo sa organizácie snažili zlepšovať v oblastiach, v ktorých v predchádzajúcom období nezískali dobré hodnotenia, v ďalšom akreditačnom období im boli predložené kritériá na ktoré sa nemohli vopred dostatočne pripraviť.

Novými prvkami systému sa v roku 2018 stali tzv. riadiace výbory a Odborná komisia MŠVVaŠ SR na výber žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020. Zriadené boli 4 riadiace výbory, pre jednotlivé programy Programov pre mládež – PODPORA, HLAS a 2 pre program SLUŽBY. Členmi riadiacich výborov sú zástupcovia MŠVVaŠ SR, organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a organizácie podporené v rámci daného programu. Zriadenie riadiacich výborov vychádza z rozhodnutia Odboru mládeže MŠVVaŠ SR bez opory v zákone č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou.

Úlohou Odbornej komisie MŠVVaŠ SR na výber žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020 (ďalej „komisia“) je „výber žiadostí o poskytnutie dotácie“ (*Štatút...*, 2017, s. 1) v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020 a „na základe výsledkov hodnotenia predkladá komisia ministrom návrh na pridelenie alebo nepridelenie dotácie jednotlivých žiadateľom“ (*Štatút...*, 2017, s. 1). Členmi komisie sú zástupcovia MŠVVaŠ SR a zástupcovia organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Štatút týkajúci sa odbornej komisie bol prijatý 12. júna 2017.

2.3 Nový návrh kritérií pre program PODPORA

Vychádzajúc z analýzy kritérií pre hodnotenie mládežníckych organizácií v rámci programu PODPORA (platných pre roky 2014 – 2017 a 2018 – 2020), iných systémov hodnotenia kvality, ako aj zo skúseností s tvorbou nástroja na posudzovanie kvality práce s mládežou a úpravou kritérií pre hodnotenie mládežníckych organizácií v rámci programu PODPORA, na ktorom RmS spolupracovala v roku 2017, sme dospeli k záveru, že príliš špecifické nastavenie kritérií pre hodnotenie kvality mládežníckych organizácií vedie ku formalizácii a unifikácii sektora práce s mládežou. To je v priamom rozpore s jedným z jeho hlavných atribútov, neformálnym charakterom, ako aj s rôznorodosťou a širokou ponukou oslovujúcou mladých ľudí s rôznymi záujmami a preferenciami.

V tejto časti preto predstavujeme návrh kritérií hodnotenia mládežníckych organizácií pre prvé kolo hodnotenia ich kvality a výber v rámci financovania zo štátneho rozpočtu. Kritériá sú rozdelené do 4 skupín – riadenie organizácie, výchovno-vzdelávací program, vzdelávanie vedúcich základných kolektívov (ďalej „ZK“) a dobrovoľníkov a komunikácia. Kritériá v skupine výchovno-vzdelávací program sa týkajú programu pre

členov koncových prijímateľov služieb, ktoré mládežnícke organizácie poskytujú. Proces hodnotenia je spracovaný v nasledujúcej kapitole (2. 4)

1. Riadenie organizácie

- Organizácia má jasne zadaný spôsob demokratického obsadzovania vedúcich pozícií.
- Vedenie organizácie medzi zasadnutiami najvyššieho orgánu pravidelne informuje vedúcich ZK a dobrovoľníkov o dianí v organizácii.
- Organizácia má zadaný riadiaci alebo kontrolný orgán, ktorý aktívne vykonáva svoju činnosť a nie je v konflikte záujmov. Členovia orgánu nedostávajú mzdu od organizácie ani nie sú osoby blízke členom vedenia organizácie.
- Organizácia má vypracovaný strategický plán. Strategické ciele organizácie sú realistické a merateľné. Vedúci ZK a dobrovoľníci sa aktívne podieľali na tvorbe strategického plánu.
- Organizácia vydáva výročnú správu, resp. správu o činnosti za uplynulý rok alebo obdobie. Jej súčasťou je aj súhrnná finančná správa. Výročná správa je úplná, prehľadná a verejne dostupná.
- Organizácia má nástroj finančnej politiky na zapájanie mladých ľudí s menej príležitosťami. Tento nástroj finančnej politiky je transparentný a organizácia ho aktívne využíva.

2. Výchovno-vzdelávací program

- Výchovno-vzdelávací program organizácie prispieva k napĺňaniu cieľov, misie a/alebo vízie organizácie.
- Organizácia prispôbuje výchovno-vzdelávací program potrebám svojich členov. Ciele výchovno-vzdelávacieho programu sú v súlade s aktuálnymi životnými trendmi mladých ľudí. Organizácia tvorí výchovno-vzdelávací program s relevantnými odborníkmi.
- Mladí ľudia sú zahrnutí do rozhodovania o programe a aktivitách.
- Organizácia robí počas školského roka pravidelné vzdelávacie podujatia pre členov viacerých ZK na regionálnej úrovni a/alebo na národnej úrovni.
- Organizácia robí letné vzdelávacie a/alebo pobytové podujatia.
- Organizácia zámerne a systematicky pracuje s mladými ľuďmi, ktorí sú jej členmi, na zvýšení ich citlivosti voči deťom a mladým ľuďom s menej príležitosťami.

- Organizácia prispôsobuje svoje aktivity, aby boli prístupné mladým ľuďom s menej príležitosťami.
- Organizácia vyhodnocuje svoje aktivity v záujme ich zlepšenia.

3. Vzdelávanie vedúcich ZK a dobrovoľníkov

- Organizácia poskytuje vzdelávanie vedúcim ZK a dobrovoľníkom vstupné a kontinuálne vzdelávanie.
- Organizácia vyhodnocuje vzdelávanie vedúcich ZK a dobrovoľníkov v záujme jeho zlepšenia.
- Organizácia vzdeláva alebo zabezpečuje vzdelávanie školiteľov vedúcich ZK a dobrovoľníkov.
- Organizácia má podporný systém (napr. supervízia) pre vedúcich ZK s primeraným personálnym zabezpečením.
- Organizácia využíva medzinárodné príležitosti pre vzdelávanie svojich členov a/alebo vedúcich.

4. Komunikácia

- Organizácia má komunikačný kanál, ktorým mladí ľudia môžu vedeniu organizácie nahlásiť sťažnosti a/alebo konfliktné situácie.
- Internetová stránka organizácie je prehľadná, poskytuje úplne a aktuálne informácie.

2. 4 Návrh úpravy procesu akreditácie pre program **PODPORA**

Za dôležité považujeme nastaviť kritéria pre hodnotenie kvality mládežníckych organizácií tak, aby umožnili zachovať a naďalej rozvíjať diverzitu sektora práce s mládežou. Dôležitými aspektmi systému hodnotenia mládežníckych organizácií je jeho nezávislosť a transparentnosť. Možným krokom ku zvýšeniu nezávislosti je rozšírenie výberovej komisie o ďalších členov (nie len zástupcovia MŠVVaŠ SR a organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže) a zabezpečenie rotácie výberovej komisie. Členovia výberovej komisie by mali byť vyberaní na základe vopred známych, jasne stanovených a na odbornosti v oblasti práce s mládežou založených kritérií. V záujme zvýšenia transparentnosti by mali byť hodnotiace hárky sprístupnené pre hodnotené organizácie – každá organizácia by mala mať právo na prístup k úplnému hodnoteniu organizácie (počet bodov, odôvodnenie udelenia daného počtu bodov, poznámky výberovej komisie a pod.).

Za vhodný podkladáme dvojkolový výberový proces spájajúci model hodnotenia sudcov (podkapitola 1. 1. 8) a hodnotenia ľudských zdrojov (podkapitola 1. 1. 3). V prvom kole výberová komisia zhodnotí naplnenie kritérií kvality organizáciou (podkapitola 2. 3) a posúdi predložené rozvojové ciele organizácie a plán ich dosiahnutia. Každá organizácia si stanoví vlastné rozvojové ciele podľa svojich potrieb – úspešnosť naplnenia týchto cieľov by bola súčasťou hodnotenia kvality organizácie pre nasledujúce obdobie. V prípade keď organizácia žiada o dotáciu po prvýkrát, navrhujeme hodnotiť projektový zámer rozvoja organizácie prostredníctvom vlastných rozvojových cieľov organizácie.

V druhom kole zástupca organizácie absolvuje pohovor s výberovou komisiou. Rozhovor umožní zodpovedať otázky členov výberovej komisie, bližšie objasniť rozvojové ciele organizácie a plán ich dosiahnutia, ako aj odfiltrovať organizácie, ktorých činnosť napr. neprebíha v duchu demokracie, otvorenosti, nevedú svojich členov k tolerancii, či neodmietajú násilie, neznášanlivosť a extrémizmus.

Za silné stránky navrhovaného modelu pokladáme, že hodnotenie rešpektuje jedinečnosť mládežníckych organizácií (obzvlášť v časti týkajúcej sa rozvojových cieľov organizácie), jasnosť a transparentnosť kritérií, výberu členov výberovej komisie ako aj zdôvodnenia udeleného hodnotenia akreditovanej organizácii.

3 Návrh znenia kritérií podpory mládežníckych organizácií zo strany samosprávy

3. 1 Východisková situácia na samosprávnej úrovni

Zákonný rámec pre vymedzenie kompetencií samospráv v oblasti práce s mládežou je tvorený predovšetkým dvoma všeobecnými právnymi normami – zákonom č. 339/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov – ktoré všeobecne vymedzujú kompetencie samosprávy. V oblasti práce s mládežou však nie sú špecifické. Na tieto právne normy nadväzuje zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou, ktorý pre regionálnu aj lokálnu úroveň samosprávy zakotvuje oblasti podpory práce s mládežou.

Okrem týchto právnych noriem vláda schválila aj *Koncepciu rozvoja práce s mládežou* a *Akčný plán* na implementáciu tejto koncepcie. V Koncepcii sú definované prioritné ciele v oblasti práce s mládežou, avšak neobsahuje konkrétne úlohy pre samosprávu v tejto oblasti. Kritizuje však nesystémový prístup a slabú finančnú podporu regionálnych a miestnych samospráv pre oblasť mládeže.

Financovanie kompetencií samosprávy a nakladanie s finančnými prostriedkami upravujú zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Tieto zákony rámcovo upravujú aj možnosť poskytovania dotácií z rozpočtu samosprávy, ktoré by však malo byť špecificky upravené samostatným všeobecným záväzným nariadením.

V oblasti originálnych kompetencií sú samosprávy viazané platnou legislatívou, vynakladanie prostriedkov z rozpočtu na jednotlivé úlohy je však v praxi len veľmi ťažko vynútiteľné. Samosprávy majú slobodu vo voľbe, ktoré úlohy budú prioritizovať z pohľadu vyčlenenia prostriedkov z rozpočtu. Inak je tomu v oblasti preneseného výkonu štátnej správy, ktorý je financovaný prostredníctvom účelových dotácií zo štátneho rozpočtu. Tieto prostriedky nie je možné využívať na iný účel, než na ktorý boli určené.

Z dostupnej štatistiky výdavkov slovenských samospráv je veľmi obtiažne získať údaje o financovaní úloh spojených s mládežou za samosprávu. Za týmto účelom by bolo vhodné zriadiť obdobu satelitného účtu, ktorý by zhromažďoval údaje z viacerých zdrojov (národných, medzinárodných) a poskytol prehľad aj o príjmoch a výdavkoch súvisiacich s aktivitami v oblasti práce s mládežou.

Ak sa má finančná podpora pre prácu s mládežou na úrovni samosprávy posilniť, potom je nutné hľadať podporné schémy, ktoré budú obce a vyššie územné celky motivovať k vynakladaniu viac peňazí na túto oblasť. Takýmto nástrojom môže byť zriadenie dopytovej schémy, podobnej ako fondy EÚ, kde by žiadatelia predkladali projekty a zároveň by k nim zaisťovali spolufinancovanie.

Samosprávy teda môžu zriaďovať svoje vlastné dotačné schémy pre podporu rôznych prioritných oblastí na základe prijatia osobitných všeobecno-záväzných nariadení. V súčasnosti nie sú známe takéto dotačné schémy na úrovni samospráv osobitne určené pre mládež. Táto situácia je výrazne odlišná od tej napr. v Českej republike, kde dotačné schémy pre mládež sú výrazne rozšírené. Príkladom je napr. mesto Brno a pod.

Aj z dôvodu, že na Slovensku na úrovni samospráv v súčasnosti neexistujú dotačné schémy určené osobitne pre mládež je vhodné navrhnúť systém minimálnych kritérií určených pre podporu mládežníckych organizácií, pracujúcich na území danej samosprávy.

3. 2 Východisková situácia v programe KOMUNITA mladých pre samosprávnú úroveň

V programoch pre mládež na roky 2014-2020 sa nachádza aj program KOMUNITA mladých, ktorý bol dosiaľ využitý iba raz. Základným cieľom programu KOMUNITA mladých bolo podporovať mládežnícke organizácie na miestnej úrovni.

Program KOMUNITA mladých sa zameria na¹¹:

- a) tvorbu takých opatrení, ktoré sú predpokladom pre systémovú a strategickú mládežnícku politiku na miestnej a regionálnej úrovni,
- b) zavádzanie nových trendov v práci s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
- c) tvorbu medzi sektorovej politiky voči mládeži na miestnej a regionálnej úrovni,
- d) posilnenie synergického efektu pôsobenia všetkých zainteresovaných strán aktívnych v oblasti starostlivosti o mládež na miestnej a regionálnej úrovni,
- e) posilnenie validácie a uznania prínosu práce s mládežou a neformálneho vzdelávania na miestnej a regionálnej úrovni,
- f) rozvoj dialógu medzi mladými ľuďmi a osobami zodpovednými za mládežnícku politiku a zapájanie mládeže do rozhodovacích procesov na miestnej a regionálnej úrovni.

Z hľadiska vyššie uvedeného zamerania, program KOMUNITA podporuje nasledovné oblasti činností:

- Zber údajov a ich analýza pre potreby tvorby mládežníckej politiky založenej na dôkazoch;

¹¹ Príloha k príkazu ministra č. 54/2013 pre poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu v oblasti práce s mládežou.

- Tvorba mládežníckej politiky založenej na dôkazoch predpokladá dôkladnú analýzu aktuálneho stavu existujúcich opatrení zameraných na mladých ľudí, zisťovanie a analýzu chýbajúcich údajov, identifikáciu výziev, ktorým mladí ľudia čelia v rámci daného mesta či obce, a to pri zohľadnení dostupných informácií a údajov, získaných výskumnou činnosťou na európskej, národnej či regionálnej úrovni;
- Tvorba strategického dokumentu pre oblasť mládeže.

Už zo zamerania opisu programu vyplýva, že nešlo ani tak o podporu práce s mládežou na miestnej úrovni ako skôr podporu tvorby rámcových a koncepčných materiálov pre samosprávnú úroveň. Zrejme aj toto úzke zameranie programu spôsobilo, že výzva bola vypísaná iba raz.

3. 3 Uspôsobenie návrh kritérií pre podporu mládežníckych organizácií na národnej úrovni pre miestnu a regionálnu úroveň

Vzhľadom na participatívnu prípravu kritérií pre podporu mládežníckych organizácií na národnej úrovni so zahrnutím aj organizácií, ktoré pracujú na miestnej úrovni a rovnakosti či podobnosti prostredia na národnej, regionálnej a miestnej úrovni nebol vyvíjaný osobitný nový súbor kritérií pre samosprávnú úroveň, ale primerane prispôbené kritériá z národnej úrovne.

Už kritéria na národnej úrovni boli pripravované na základe analýzy kritérií pre hodnotenie mládežníckych organizácií v rámci programu PODPORA (platných pre roky 2014 – 2017 a 2018 – 2020), iných systémov hodnotenia kvality, ako aj zo skúseností s tvorbou nástroja na posudzovanie kvality práce s mládežou a úpravou kritérií pre hodnotenie mládežníckych organizácií v rámci programu PODPORA, na ktorom RmS spolupracovala v roku 2017. Tieto analýzy preukázali, že príliš špecifické nastavenie kritérií pre hodnotenie kvality mládežníckych organizácií vedie ku formalizácii a unifikácii sektora práce s mládežou, čo dvojnásobne platí na miestnej a regionálnej úrovni, kde miestne špecifiká neumožňujú použiť zjednocujúce kritériá pre hodnotenie kvality, ale je potrebné akcentovať inakosť miestnej populácie s jej odlišnosťami, vývojom, potrebami, postojmi.

V tejto časti preto predstavujeme návrh kritérií hodnotenia mládežníckych organizácií pre regionálne a miestne samosprávy rozdeľujúce finančné prostriedky z dotačných schém zriadených samosprávami na základe rozhodnutí obecných a mestských zastupiteľstiev. Kritériá delíme do 4 skupín, podobne ako pri národnej úrovni v programe Podpora mladých – riadenie organizácie, výchovno-vzdelávací program, vzdelávanie zamestnancov a dobrovoľníkov a komunikácia.

Návrh kritérií je rámcový a umožňuje doplnenie ďalších kritérií podľa miestnych špecifik. Pri vytváraní návrhu kritérií sa bralo do ohľadu, že často pôjde o menšie organizácie, ktoré

sú monotematické resp. počet jej členov a dobrovoľníkov je obmedzený a teda aj schopnosť splňať náročnejšie administratívne požiadavky je limitovaná.

1. Riadenie organizácie

- Organizácia pôsobí v danej lokalite.
- Organizácia má jasne zadaný spôsob obsadzovania vedúcich pozícií.
- Vedenie organizácie medzi zasadnutiami najvyššieho orgánu pravidelne informuje členov a dobrovoľníkov o dianí v organizácii.
- Organizácia vydáva výročnú správu, resp. správu o činnosti za uplynulý rok alebo obdobie. Jej súčasťou je aj súhrnná finančná správa. Výročná správa je úplná, prehľadná a verejne dostupná.

2. Výchovno-vzdelávací program

- Výchovno-vzdelávací program organizácie prispieva k napĺňaniu cieľov, misie a/alebo vízie organizácie.
- Organizácia prispôbuje výchovno-vzdelávací program potrebám svojich členov resp. prijímateľov služieb. Ciele výchovno-vzdelávacieho programu sú v súlade s aktuálnymi potrebami mladých ľudí v danej lokalite. Organizácia tvorí výchovno-vzdelávací program s relevantnými odborníkmi.
- Mladí ľudia sú zahrnutí do rozhodovania o programe a aktivitách.
- Organizácia zámerné a systematicky pracuje s mladými ľuďmi, ktorí sú jej členmi alebo prijímateľovi služieb.
- Organizácia vyhodnocuje svoje aktivity v záujme ich zlepšenia.

3. Vzdelávanie zamestnancov a dobrovoľníkov

- Organizácia poskytuje zamestnancom a dobrovoľníkom vstupné a kontinuálne vzdelávanie.
- Organizácia vyhodnocuje vzdelávanie zamestnancov a dobrovoľníkov v záujme jeho zlepšenia.

4. Komunikácia

- Organizácia má komunikačný kanál, ktorým mladí ľudia môžu vedeniu organizácie nahlásiť sťažnosti a/alebo konfliktné situácie.

3. 4 Návrh procesu rozdeľovania dotácií

Kľúčovým pri nastavovaní dotačných schém je pochopenie veľkej rôznorodosti mládeže a teda aj mládežníckeho sektora a preto aj kritériá kvality musia zahŕňať výrazne odlišné segmenty. Snaha o zjednocovanie kritérií za každú cenu nutne vedie k vylučovaniu špecifických skupín mládeže z verejnej podpory. Ďalším podstatným aspektom systému hodnotenia mládežníckych organizácií je jeho nezávislosť a transparentnosť. V tomto je dôležité zaviesť verejné vypočítania organizácií, ktoré žiadajú o podporu. V záujme zvýšenia transparentnosti by mali byť hodnotiace hárky sprístupnené pre hodnotené organizácie – každá organizácia by mala mať právo na prístup k úplnému hodnoteniu organizácie (počet bodov, odôvodnenie udelenia daného počtu bodov, poznámky výberovej komisie a pod.).

Zaujímavým modelom pre rozhodovanie o pridelení dotácií nielen na mládež je koncept propagovaný Občianskym združením WellGiving: Asignácia z príjmov obcí a miest¹².

Podľa tohto konceptu je obec z právneho hľadiska korporáciou, t.j. spoločenstvom ľudí združených na územnom princípe. Vždy ide o osoby, ktoré majú trvalý pobyt v obci. Skutočnosť, či fyzická osoba je obyvateľom konkrétnej obce alebo ním nie je, je veľmi dôležitá preto, lebo len obyvateľ obce má podľa zákona právo zúčastňovať sa na jej samospráve. Vždy ide o to, aby obyvateľ obce mal reálnu možnosť aktívnym spôsobom zasahovať do výkonu samosprávy.

V súlade s týmto konceptom by subjektom, ktorý by mohol asignovať finančné prostriedky v príslušnom meste / obci bol každý obyvateľ obce, ktorý dovŕšil vek 15 rokov.

Predmetnú sumu bude môcť obyvateľ obce poskytnúť právnickým osobám nezriadeným za účelom podnikania, ktoré sú v registri 2% dane, vykonávajúcim činnosť v príslušnej obci, ako aj cirkevným a rehoľným organizáciám.

Všetky nepodnikateľské subjekty, ako napríklad nadácie, neziskové organizácie, občianske združenia, fondy, rehole, farnosti a iné účelové zariadenia cirkví a náboženských spoločností, ktoré sú v registri pre asignáciu 2% dane, ktorý vedie Komora notárov Slovenskej republiky, alebo sú registrované ako rehole alebo farnosti v súlade s príslušnými predpismi svojej cirkvi majú sídlo v príslušnej obci, alebo pôsobia v obci v rámci svojich všeobecne prospešných aktivít, môžu byť medzi subjektmi prijímateľov tzv. malej asignácie. V tomto prípade je dôležité, aby každá právnická osoba nezriadená za účelom podnikania, ktorá pôsobí a vykonáva všeobecne prospešné činnosti – teda činnosti prospešné pre obec, mohla sa uchádzať o získanie finančných prostriedkov z asignácie. V obciach zvyčajne pôsobia nielen tzv. svetské organizácie, ale aj cirkevné subjekty, ktoré vykonávajú mnohokrát dôležité činnosti pre obyvateľov obce, ako aj pre samotnú obec.

¹² Bližšie informácie o tomto koncepte je dostupný na stránke <http://www.wellgiving.sk/>

Schéma projektového návrhu implementácie nového participatívneho mechanizmu Asignácie z príjmov obcí a miest:

- a) obecné zastupiteľstvo rozhodne vo forme všeobecne záväzného nariadenia o procese asignácie z príjmov obce na obecné prospešné účely a schváli proces jej realizácie;
- b) v súlade s podmienkami určenými vo všeobecno-záväznom nariadení neziskové, cirkevné a rehoľné organizácie, ktoré budú mať záujem prijať finančné prostriedky z asignácie z miestnych príjmov požiadajú obec o zápis do zoznamu prijímateľov miestnej asignácie k 30. januáru príslušného roka;
- c) obyvatelia obce budú môcť osobne alebo elektronicky v súlade s podmienkami určenými obcou rozhodnúť, ktorej organizácii poukážu finančné prostriedky, ktoré pripadli na jedného obyvateľa obce do 30. marca príslušného roka;
- d) obec poukáže v mesiaci apríl finančné prostriedky na účty prijímateľov, podľa reálne získaných finančných prostriedkov, o ktorých rozhodli obyvatelia obce svojim rozhodnutím;
- f) obec takisto určí termín použitia získaných finančných prostriedkov prijímateľmi a súčasne rozhodne akým spôsobom sa budú prerozdeľovať finančné prostriedky, ktoré obyvatelia obce nevyužili pre priame prerozdeľovanie vo forme asignácie.¹³

Takýto systém rozdelenia dotácií napr. na mládež navyiac napomôže rozvoju občianskej spoločnosti v danej lokalite.

¹³ Spracované podľa <https://www.dvepercenta.sk/mala-asignacia/mala-asignacia/koncept-malej-asignacie/>.
Navštívené 14.1.2018.

Zoznam použitej literatúry

Akčný plán pre napĺňanie Konceptie rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 v rokoch 2017 – 2018. Dostupné na:

https://www.iuventa.sk/files/documents/legislativa/2017/akcny_plan_ku%20konceptii_2017_2018_482017.pdf

BABIAKOVÁ, Kristína: *Výber sudcov na Slovensku. Monitoring a analýza vybraných výberových konaní.* Pezinok: VIA IURIS. 2013. ISBN 978-80-970686-9-1. Dostupné na: <https://viaiuris.sk/wp-content/uploads/2017/08/publikacia-2013-vyber-sudcov.pdf>

Financovanie v programe PODPORA mládežníckych organizácií (grafika). Dostupné na: http://www.minedu.sk/data/files/4297_financovanie_podpora_grafika.jpg (9.2.2018)

Higher Education Quality Assessment and University Change: A Theoretical Approach. Dostupné na: https://www.springer.com/cda/content/document/cda_downloadaddocument/9789811007873-c2.pdf?SGWID=0-0-45-1565169-p179895504 (28.3.2018)

JUŠČÁKOVÁ, Zuzana, ed. *Vybrané aspekty kvality školy: Správa z výskumu kvality škôl v aktivite 1.2* [online]. Bratislava: NÚCEM, 2015 [cit. 2019-01-15]. Dostupné na: https://www.nucem.sk/dl/3818/Spr%C3%A1va_pre_dec%C3%ADznu_sf%C3%A9ru_NUCEM_na_zverejnenie.pdf

Konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020. Dostupné na: <https://www.iuventa.sk/files/documents/legislativa/konceptia%20rozvoja%20pr%C3%A1ce%20s.pdf>

Kvalita práce s deťmi a mládežou. (Správa zo štúdie) Bratislava: Rada mládeže Slovenska, 2016. ISBN 978-80-89403-07-3.

LENČO, Peter, CHLEBNIČANOVÁ, Aneta. *Kvalita práce s deťmi a mládežou v oblasti voľného času a neformálneho vzdelávania.* Bratislava: Nadácia pre deti Slovenska, 2015. ISBN 978-80-89403-07-3.

Metodické pokyny pro vyplňování žádostí o dotace na rok 2018. Praha: MŠMT, 2017. Dostupné na: <http://195.113.76.20/mladez/podavani-zadosti-o-statni-dotace-pro-rok-2018-1> (15.6.2018)

Metodika hodnocení projektů v rámci Programů státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na rok 2018. Praha: MŠMT, 2017. Dostupné na: <http://195.113.76.20/mladez/podavani-zadosti-o-statni-dotace-pro-rok-2018-1> (15.6.2018)

NENADÁL, Jaroslav. *Moderní management jakosti: principy, postupy, metody.* Praha: Management Press, 2008. ISBN 978-80-7261-186-7.

NGOs regulating themselves: The NGO quality standards. Dostupné na: <http://ngoforum.or.uq/wp-content/uploads/downloads/2014/03/The-QuAM-Standards.pdf> (23.2.2018)

Pokyny k predkladaniu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia uskutočňovať špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou. Bratislava: MŠVVaŠ SR, 2016. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/files/5997.pdf> (9.2.2018)

Povinnosti akreditovaného vzdelávacieho zariadenia. Bratislava: MŠVVaŠ SR, 2016. 6 s. Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/10744.pdf> (9.2.2018)

Programy pre mládež na roky 2014 – 2020. Sprievodca pre žiadateľov. Bratislava: MŠVVaŠ SR. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/data/files/4186.pdf> (9.3.2018)

Programy pre mládež na roky 2014 – 2020. Sprievodca pre žiadateľov. Bratislava: MŠVVaŠ SR, 2017. Dostupné na: http://www.minedu.sk/data/files/7494_sprievodca_podpora_2017_final.pdf (19.3.2018)

Programy štátni podpory práce s deťmi a mládeží na léta 2017 až 2020. Neinvestiční programy (novelizace platná od 1.9.2017). Praha: MŠMT, 2016. Dostupné na: <http://195.113.76.20/mladez/podavani-zadosti-o-statni-dotace-pro-rok-2018-1> (15.6.2018)

Programy štátni podpory práce s deťmi a mládeží na léta 2017 až 2020, aktualizace pro rok 2018 (prezentácia). MŠMT. Dostupné na: <http://195.113.76.20/mladez/prezentace-a-video-z-informacnich-seminaru> (15.6.2018)

Stratégia SR pre mládež na roky 2014 – 2020. Dostupná na: https://www.minedu.sk/data/files/3889_strategia_pre_mladez.pdf

Štatút odbornej komisie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na výber žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci Programov pre mládež na roky 2014-2020. Bratislava: MŠVVaŠ SR, 2017. Dostupné na: http://www.minedu.sk/data/files/7318_statut_ok_ppm.pdf (15.6.2018)

What is a Quality Management System (QMS)? – ISO 9001 & Other Quality Management Systems. Dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/quality-management-system/> (25.1.2018)

What is Total Quality Management (TQM)? Dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/total-quality-management/overview/overview.html> (23.1.2018)

What is the ISO 9000 Standards Series? Dostupné na: <http://asq.org/learn-about-quality/iso-9000/overview/overview.html> (24.1.2018)

Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 339/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch).

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Závazná osnova projektu a kritériá pre hodnotenie projektov v rámci Programov štátnej podpory práce s deťmi a mládežou pre NNO v Českej republike (Programy státní..., 2016, s. 20 – 22)

Príloha č. 1 Závazná osnova projektu a kritériá pre hodnotenie projektov v rámci Programov štátnej podpory práce s deťmi a mládežou pre NNO v Českej republike
(Programy státní..., 2016, s. 20 – 22)

1. VÝCHOZÍ STAV A POPIS REALIZÁTORA

POPIS VÝCHOZÍ SITUACE

Popište výchozí situaci; na co projekt reaguje. Jestli se jedná o dlouhodobý projekt či o inovativní projekt. Pokud probíhal projekt i v loňském roce, okomentujte stručně jeho výstupy.

Nebude se bodově hodnotit, kritérium slouží jen pro dokreslení situace.

POPIS REALIZÁTORA PROJEKTU (NNO)

Stručné představení organizace, která realizuje projekt. Zkušenosti s jinými projekty realizovanými z jiných zdrojů, zejména s programem Erasmus + Mládež v akci.

Kritéria pro hodnocení:

- *Má organizace zkušenost s realizací obdobných projektů*
- *Odpovídá činnost organizace zaměření projektu*
- *Realizuje organizace své projekty v rámci jiných programů, zejména programu ERASMUS+ Mládež v akci*

2. CÍLE A CÍLOVÉ SKUPINY

CÍLE PROJEKTU

Popište hlavní a dílčí cíle projektu.

NAPLŇOVÁNÍ KONCEPCE PODPORY MLÁDEŽE

Popište mimo jiné, jak projekt přispívá k naplňování Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020.

Kritéria pro hodnocení:

- *Jsou cíle reálně nastavené*

- *Jsou cíle měřitelné*
- *Přispívají cíle projektu k naplnění strategických cílů Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020*
- *Přispívají cíle projektu k naplnění vyhlášených priorit Programů*

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PROJEKTU

Popište, jaké jsou hlavní cílové skupiny. Pokud je relevantní, rozdělte cílovou skupinu na organizovanou a neorganizovanou mládež.

Kritéria pro hodnocení:

- *Jsou cílové skupiny vhodně vybrány vzhledem k aktivitám a cílům projektu*
- *Jsou cílové skupiny adekvátně zapojeny do projektu*
- *Odpovídají cílové skupiny zaměření programu*

3. POPIS AKTIVIT PROJEKTU

POPIS PROJEKTU

Popište přehled aktivit vedoucích k dosažení cílů projektu.

Pokud je relevantní, rozdělte na aktivity pro organizovanou mládež a neorganizovanou mládež.

Kritéria pro hodnocení:

- *Vedou navržené aktivity k naplnění deklarovaných cílů*
- *Jsou jednotlivé aktivity logicky provázány*
- *Jsou aktivity jasně a konkrétně popsány*
- *Má organizace v projektu aktivity pro neorganizovanou mládež, jaká je kvalita této části projektu*

HARMONOGRAM REALIZACE PROJEKTU

Popište srozumitelně a realisticky časovou posloupnost aktivit projektu.

Kritéria pro hodnocení:

- *Provázanost harmonogramu s aktivitami projektu*

- *Je realisticky popsána časová posloupnost aktivit projektu*
- *Jedná se o celoroční činnost*

4. VÝSTUPY A VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ

PŘÍNOS PROJEKTU A JEHO VÝSTUPY

Popište přínos projektu pro cílové skupiny, partnery a místo (region), ve kterém projekt probíhá. Uveďte konkrétní výstupy projektu, uveďte předpokládaný počet zapojených dětí a mládeže a předpokládaný počet zapojených vedoucích pracovníků s mládeží.

Kritéria pro hodnocení:

- *Dopad projektu na cílovou skupinu a místo (počet zapojených dětí a mladých lidí, přínos pro cílový region apod.)*
- *Jsou uvedeny konkrétní výstupy projektu, jsou kvantifikovány*

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU

Popište, jak budete projekt vyhodnocovat a jak budete využívat (šířit) výsledky a výstupy vašeho projektu.

Kritéria pro hodnocení:

- *Je plánováno vyhodnocení projektu*
- *Je plánováno/zajištěno využití výsledků v budoucí činnosti*

VIDITELNOST PROJEKTU

Popište, jak budete informovat o vašem projektu veřejnost a media.

Kritéria pro hodnocení:

- *Je/jsou o projektu informována širší veřejnost, popř. média*
- *Aktuální a přehledné webové stránky organizace (projektu)*

5. MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Popište materiální zabezpečení projektu.

Kritéria pro hodnocení:

- *Má organizace dostatečnou kapacitu k řešení projektu*

6. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROJEKTU

Uveďte osoby, které se budou podílet na realizaci projektu, včetně jejich dosavadních zkušeností a odborného zázemí. Uveďte počet přepočtených pracovníků zajišťujících realizaci projektu a počet dobrovolníků podílejících se na realizaci projektu.

Kritéria pro hodnocení:

- *Má řešitelský tým dostatek kompetencí k realizaci projektu*

7. ROZPOČET

SOUHRNNÝ ROZPOČET - ROZPOČET PODLE NÁKLADOVÝCH POLOŽEK

Vyplňte rozpočet projektu podle nákladových položek do formuláře.

ROZPIS OSOBNÍCH NÁKLADŮ

Specifikujte osobní náklady.

Vysvětlete a podrobněji popište jednotlivé položky rozpočtu projektu v souvislosti s plánovanými aktivitami (formou přílohy k projektu vložené do systému ISPROM).

Kritéria pro hodnocení:

- *Přiměřenost výše požadovaných finančních prostředků k cílům a obsahu projektu*
- *Zajištěno vícezdrojové financování*
- *Věcná správnost rozpočtu*
- *Rozpočet po aktivitách odpovídá v součtu rozpočtu dle nákladových položek*
- *Struktura rozpočtu odpovídá jednotlivým aktivitám*
- *Odůvodnění položek rozpočtu*
- *Reálnost rozpočtu*
- *Efektivita vložených prostředků*

- *Soulad uvedených častek s metodikou*

Zoznam skratiek

AK	akreditačná komisia
MNO	mimovládna nezisková organizácia
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NÚCEM	Národní ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MO	mládežnícka organizácia
NNO	neštátna nezisková organizácia
QMS	Quality Management Systems
PPP	Purchasing Power Parity
RmS	Rada mládeže Slovenska
TQM	Total Quality Management

Slovník

Quality Management Systems

systemy manažmentu kvality

Purchasing Power Parity

parita kúpnej sily

Total Quality Management

celkový manažment kvality